

Bedrijfseconomie in Balans, 9^e druk, vwo, Hoofdstuk 35 Externe verslaggeving Samenvatting d.d. 20-10-2023

35.1 Verschil interne en externe verslaggeving

De *externe verslaggeving* is de verslaggeving naar instanties en personen buiten de onderneming.

We kunnen onderscheid maken tussen de:

- interne balans en winst-en-verliesrekening: voor intern gebruik met name als stuurinformatie voor de managers;
- fiscale balans en winst-en-verliesrekening: voor de Belastingdienst volgens speciale fiscale regels die vaak afwijken van de bedrijfseconomische regels;
- externe balans en winst-en-verliesrekening, verplicht voor bv/nv doordat de leiding en eigendom in dat soort ondernemingen gescheiden zijn.

De *openbaarmaking* van de externe balans en winst-en-verliesrekening vindt plaats via de Kamer van Koophandel om informatie te verschaffen en verantwoording af te leggen aan onder meer aandeelhouders, mogelijke vermogensverschaffers en andere geïnteresseerden. Corporate governance omvat het goed en verantwoord besturen van een onderneming en verantwoording afleggen over het gevoerde beleid.

We spreken van een *samenvaljaarrekening* als de externe jaarrekening wordt opgesteld volgens fiscale waarderingsgrondslagen. Dit mag worden gedaan door micro, kleine en niet-actieve bv's en nv's.

35.2 Jaarstukken en modellen

Burgerlijk Wetboek, Boek 2, Titel 9 geeft drie soorten wettelijke regels voor de externe verslaggeving:

- inrichtingseisen;
- publicatie-eisen;
- controle-eisen.

Naast het Burgerlijk Wetboek hebben we ook de *Richtlijnen* van de Raad voor de Jaarverslaggeving en voor sommige ondernemingen *IFRS*.

De *jaarrekening* bestaat uit de balans en winst-en-verliesrekening en de toelichting op beide. De jaarrekening moet zodanig worden opgesteld dat deze een *betrouwbaar* oordeel over het vermogen en het resultaat geeft.

Het *Besluit Modellen Jaarrekening* bevat een aantal modellen voor de balans en winst-en-verliesrekening.

In de *toelichting* op de balans en die op de winst-en-verliesrekening staan algemene gegevens zoals de gebruikte waarderingsgrondslagen en op welke wettelijke bepalingen deze zijn gebaseerd met een toelichting op afzonderlijke posten.

Het *bestuursverslag* geeft een beeld van de toestand van de onderneming op de balansdatum en van de gang van zaken in het boekjaar, belangrijke gebeurtenissen na de balansdatum en een toekomstparagraaf. Ook staan hier de niet uit de balans blijkende verplichtingen: meerjarige financiële verplichtingen, voorwaardelijke verplichtingen en niet-verwerkte verplichtingen. Ook vermeldt de onderneming in de toelichting de niet uit de balans blijkende rechten: meerjarige financiële rechten, voorwaardelijke rechten en niet-verwerkte rechten.

De *Overige gegevens* bevatten onder andere de controleverklaring, statutaire regeling voor de winst, bijzondere statutaire rechten, stemrechtloze aandelen, nevenvestigingen en de gebeurtenissen na de balansdatum met belangrijke financiële gevolgen.

35.3 Accountant

Een *controleverklaring* is een verklaring van een accountant over de uitslag van zijn onderzoek. Zijn doel is de belangen van alle belanghebbenden veilig te stellen of in andere woorden: de belangen te waarborgen. Een controleverklaring kan zijn: goedkeurend, afkeurend, met oordeelonthouding of met beperking.

35.4 Social accounting

Het doel van social accounting (*maatschappelijk verslaggeving*) is het informeren van belanghebbenden en verantwoording af te leggen over de impact van de onderneming op de maatschappij. Bij social accounting wordt vaak aandacht besteed aan de niet-financiële aspecten van MVO: people en planet.

Het ministerie van Economische Zaken en Klimaat onderzoekt jaarlijks met de *transparantiebenchmark* de maatschappelijke verslaggeving van de 500 grootste Nederlandse ondernemingen.

Ca. 100 beursgenoteerde bedrijven hebben wel een verplichte *maatschappelijke verslaggeving* met daarin een aantal vaste onderwerpen. Een paar zijn:

- milieu-, sociale en personeelsaspecten
- mensenrechten, corruptie en omkoping
- verbruik duurzame bronnen
- bijdrage aan de circulaire economie (hergebruik van producten en grondstoffen)
- diversiteitsbeleid (optimaal gebruikmaken van de mogelijkheden van de werknemers en door een optimale diverse personeelssamenstelling).